

Boken om **ARBEIDSTJENESTEN**

NORSK ARBEIDSTJENESTE —
ÅRBOK 1941

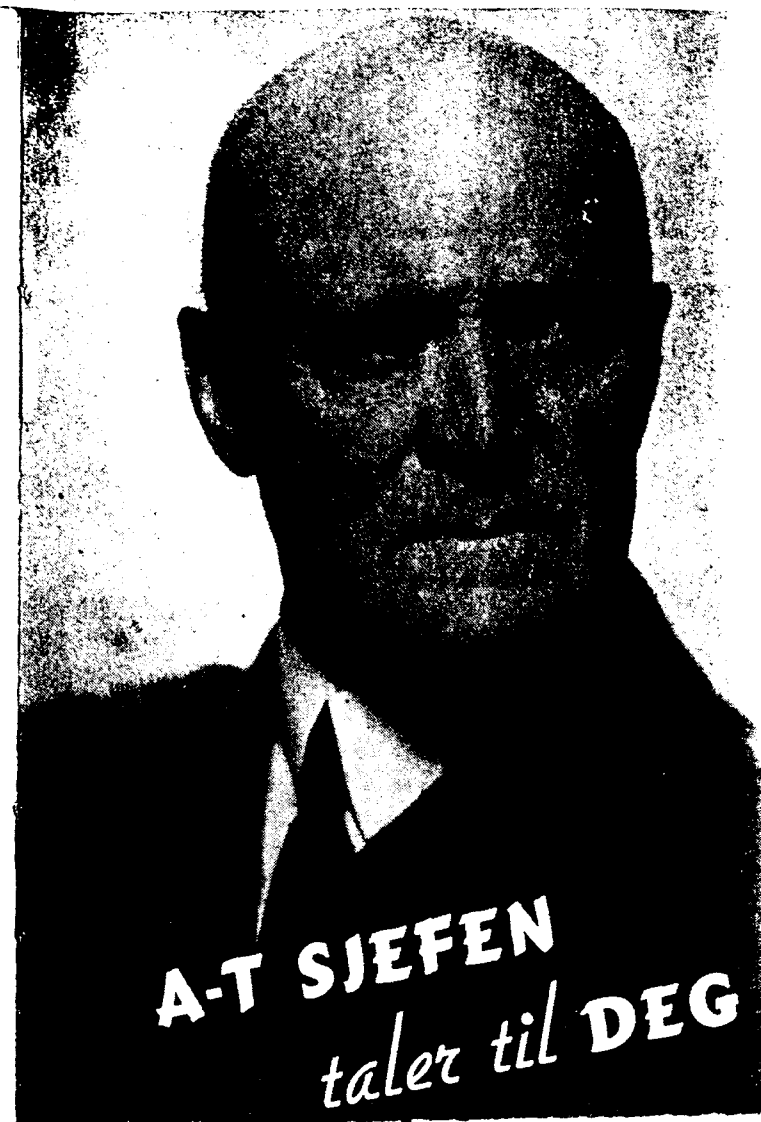
er nu å få hos alle landets bok-
handlere.

I syv store avsnitt behandles alt om
A-T — fra historikk til dagsaktuelle
problemer. Arbeidsdistriktene rede-
gjør for sitt arbeid og framtidige pla-
ner. Også kvinnene er med. Årboken
som er utkommet på Blix forlag, er på
288 sider og forsynt med et veld av
gode bilder, plansjer og karter.

Pris kr. 7.77

Boken er uunnværlig for alle A-T menn. Bestill
den i dag.

MERKUR BOKTRYKKERI, OSLO

Utgitt av Presse- og Opplysningskontoret
Januar 1942

A-T KAMERATER

Når jeg på denne måte for første gang har dere i tale, er det meg kjært å ønske hver mann, enhver på sin post, en god tid i Arbeidstjenesten.

Alt er vel kanskje ikke slik som det skal være enda. Hele institusjonen er jo bygd opp med en viss fart. D.v.s. institusjonen og apparatet. Arbeidstjenesten blir hva dere er med å gjøre den til, både den landsomfattende virksomhet og de enkelte leire og forlegninger. Disse leirene skal bli det nyreiste ungdomshjem spredt over det meste av landet, som skal skape en ny tradisjon i norsk ungdomsliv og ungdomsutdannelse.

Det er altså ikke en nødsforanstaltning reist i vanskelige tider dere er med på.

Det er en ny måte å stille vår ungdom til møte med det opprinnelige livs krav. Det må i stor utstrekning bli slutt med det at norsk ungdom skal tre i en teoretisk verden, kjent fra bøker og skolebenk i innbilning, for på den måte å se livet ovenfra og nedad. Gjennom Arbeidstjenesten skal dere lære dere til å se livet innenfra og utover. Innenfra er alltid fra oss selv, det naturbestemte i oss. Bare fra den plass gis det et fullstendig og riktig livsoverblikk.

Vel, dere kan spørre om hvorfor det akkurat i denne forbindelse skal være nødvendig å samles i leire under kommando og disiplin, og hvorfor nettopp det arbeid som dere nå skal gjøre skal ha denne egenskap framfor annet arbeid. På dette burde jeg vel helst ikke gi svar. Summen av denne sommer vil forhåpentlig for hver enkelt gi det fullstendige svaret.

Men jeg vil allikevel i noen grad kom-

me dere i møte, så dere iallfall er klar over resultatet når det forligger.

For det første da den ting at dere alle er samlet inn fra de forskjelligste livsforhold, som igjen har gitt dere forskjellig innstilling til livet. I leiren vil dere alle møte de samme krav, vel også de samme vanskeligheter, de samme gleder og opplevelser, som innbyr til de forskjelligste reaksjoner. Etter hvert vil dere bli avkledd vaneforestillinger om liv og livsforhold. De forskjellige fargede briller som dere hittil har sett livet gjennom, fra hjemmets plass i landet, som Oslo-gutter, Bergensgutter, Oplandsgutter osv., som rikmannssønner og fra alminnelige kår, fra by og bygd, de vil falle og tilbake står en flokk kjernesunne 20-åringer som under samme forhold og på samme plass vil fange livet inn. Dere kommer til å stå overfor hverandre på en annen måte enn ellers i livet, under like forhold i alt. Dere får måle dere i arbeid, lek og

idrett. På de forskjellige områder vil de forskjellige gi det beste og danne nivåets høydepunkt på alle områder. Det blir da under hele leirtiden mange topper å kravle mot, mange høyder å måle seg med og mange mål å nå.

Og så kameratskapet! Vet dere hva kameratskap er? Det sanne kameratskap oppstår når man deler gledene og dermed øker dem, når vi deler sorgene og dermed reduserer disse. Det gode kameratskap er positivt i alt, bygger stort alt hva der kan bringes sammen av godt og gjør til lite eller intet det man møter i fellesskap av ondt.

Dette kameratskap vil vi dere skal møte, og dere har da møtt noe av det største i livet. Og vi har gjort alt, og vi vil gjøre alt, for at dere skal møte det slik. Alt som vil hindre dere i å oppleve det, vil vi etter evne fjerne fra deres vei. Det er derfor dere skal leve under samme forhold, derfor dere skal løse de

samme oppgaver, og derfor dere står overfor hverandre uten noe som skal skille, alene som mor Norges 20-årige mannlige ungdom, med utgangspunkt bare i det felles bindende: å ha det samme fedreland og ha det samme liv å vinne og de samme mål å nå. Det er det sterke bindende som skal være samhörighetens grunnlag, og det små og skillende vil blåse bort.

Dere vil komme like inn på livet av hverandre, og da nytter det ikke med lånte fakter og skinn av storhet. Bare det ekte, det naturlige vil under deres forhold slå gnister og nå fra hjerte til hjerte. I leiren nytter det ikke med lånte fjær eller glansen fra fars portemoné. Nei, dere vil ikke ha annet enn dere selv og deres større eller mindre gode egenskaper til å hjelpe dere. Men enhver verdifull evne dere eier vil gi den gangbare mynt som vennene skal vinnes med og tjener som måler av deres menneskelige storhet.

Og så selve arbeidet! Leirens arbeidsoppgave! Hvilken rolle spiller det i det mål som vi gjennom Arbeidstjenesten vil nå? Jeg nevnte innledningsvis at vi skulle lære oss til å se livet innenfra og utover, fra oss selv, det naturgitte i oss. La gå at dere synes det lyder noe filosofisk hva jeg her sier, men det er allikevel noe i det, som vi ikke har vært tilstrekkelig oppmerksom på.

Vel, vi er alle fødte jorddyrkere, la oss si at det er vår opprinnelige bestemmelse, forandret ved utviklingen gjennom tidene. Denne utvikling har for mange av oss klippet livsstrengen over, slik at vi er uten forbindelse med selve livsgrunnlaget, altså uten forbindelse med oss selv og vårt opprinnelige livsbetingende virke. På denne måte har vi kommet til å se livet under feilaktig synsvinkel. Det var den manglende kontakt vi skulle søke å gjenopprette. Selv om mange av dere har livsveien opptrukket, ser veien dere vil

gå, er det av betydning å få se den ut fra menneskets opprinnelige plass i tilværet, og på den måte se det evige sammenheng mellom liv og arbeid. Deres syn vil vide seg ut til å se opprinnelsen — veien og målet som en klar helhet.

Vi må i denne forbindelse innrømme at Aukrust har rett når han sier:

«Kva hjelper strålende mål og minne
kva hjelper silkesegl høgt i rå
So sandt me kann ikkje leidi finne
so sandt me kann ikkje børen få!»

Det er veien det gjelder å finne, og veien fra begynnelsen gir et klarere utgangspunkt enn den vei man firer seg inn på i livets løp.

Arbeidstjenesten skal også skape en arbeidets høysang for arbeidets skyld. Arbeid som glede i livet, arbeid som skjønnetskilde, arbeid som verdiskaper, åndelig og materielt. Men det skal ikke bare

være en arbeidslek, det skal gjøres innsats og det skal framstå synlige resultater. Se på deres dagsverk denne sommer og multipliser den med over 5000 andres, og dere vil hver dag vite at Norge er blitt større og rikere.

Felles tak i stubbebrytingen gir også samhold og trang til andre fellesløft. Hver mann på sin plass i grøfta gir til sammen en løpende lengde og friskhet til vannsyk jord. Det gir også en livsbetraktning. Veistykke til veistykke gir begynnelsen og ende, vei til målet.

Dere skal også gi skogen nye vekstmuligheter.

«Hugge vekk alt som er skummelt og tungt rydde seg plass til alt fagert og ungt.»

Hvert mål skog i hevd gir økende rikdom år etter år. Tre ved tre i skogplantingen vil øke skogens sus over Norge! Dere kjenner kanskje disse skjønne strofer av Collett Vogts sang om Norge:

«I kamp og trengsler steg mitt mot
og herdet meg til voksen mann.
Jeg takker for at jeg fikk rot
i deg mitt land!»

Nå er det ikke alles skjebne å finne sitt mot i kamp og trengsler. De fleste av dere er vel spart for det, men noen har vel kanskje også prøvd den side av livet.

Men gjennom Arbeidstjenesten var det da meningen at dere skulle stifte bekjentskap med den norske arbeidskampen slik som den har vært ført fra tidenes morgen her i landet, og slik som den hver dag må føres. Og vi regner med at dette — omenn korte bekjentskap — skulle medvirke til å herde mannen i dere. Og vi håper da virkelig det at noen av dere, som kanskje ikke før har kjent det, vil kunne si, som sum av årets tjeneste:

«Jeg takker for at jeg fikk rot
i deg mitt land!»

Da er mye vunnet. For dere og for landet, og det vil merkes i deres liv.

Unge venner! A.T.-kamerater!

Den alminnelige Arbeidstjeneste som verneplikt har ingen tradisjon her i landet. Det er dere som skal legge grunnlaget for den! Det er et stort ansvar som derved er lagt på dere. Dere skal legge det grunnlaget som framtidens ungdom skal bygge på. Legg det godt! Legg det slik at når dere senere i livet møter Arbeidstjenesten, med glede ser noe av dere selv igjen.

Jeg har hermed ment med noen ord å skissere Arbeidstjenestens mål. Dere vil mange ganger i denne sommer også møte vår vilje til å nå dette målet, og dere skal hjelpe til å nå det.

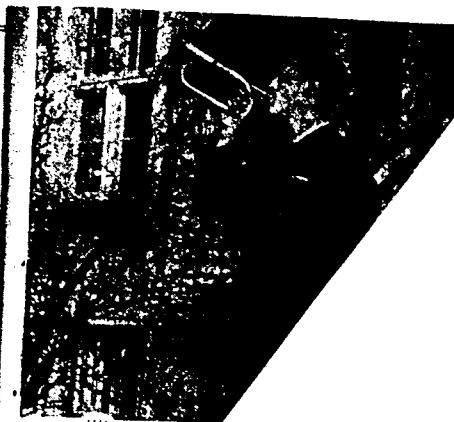
I dette som i alt i Arbeidstjenesten er vi medarbeidere og kamerater, og dette må medføre kameratskapets forpliktende tillit og en åpenhet uten skranker. La oss huske det!

Skulle da Arbeidstjenestens hensikt uttrykkes kort og med kjente ord, så er det pilgrimssangens vakre strofer vi ville forsøke å nærme oss virkeliggjørelsen av:

«Gjennom de fagre riker på jorden
går vi til paradiset med sang.»

La da sommeren klinge gjennom deres leire, med sang og lek og overskudd. La det fra hver leir stige en livsens sang, mot flagget som vaier over dere — som også bærer utover leirområdene. Møt Norges jord med vilje og arbeidshug; den vil lønne dere rikt igjen, gi dere visdom og styrke og lønn for deres arbeid.

Vi skal bygge et større Norge i oss og om oss. La oss gjøre det slik at når vi i nyere tider reiser i landet, ser kornet bølge i vinden over våre arbeidsplasser, og at skogen står frisk og grønn der vi gjorde ungdommens innsats for Norge.

Signalet

KALLER...

Gjennom din innsats i Arbeidstjenesten er du med i gjenoppbyggingen av landet. Det vil gro av ditt arbeid, og landet vokser.

Følg Arbeidstjenesten framover, les A-T bladet. Det bringer gode lærerike artikler, fortellinger og bringer bilder fra din egen leir og alle andre leire i landet.

A-T bladet er ditt blad, det er din talsmann utad og vårt bindeledd innad. —

Kjøp A-T bladet, det koster 40 øre, abonnement kr. 4,50 pr. år. Allsidig og aktuelt. —